

Ansøgeren til at opnaa Statslaan, uden at Ministeriet i og for sig har Adgang til nærmere at undersøge og nærmere at træffe Afgørelse vedrørende disse Laanebevillinger, tror jeg, det bliver nødvendigt nu at gaa over til en Ordning, hvorved Amtskommissionerne vel har Hovedindflydelsen og har det egentlige Arbejde med Bedømmelsen af de Ansøgninger, der fremkommer, men dog saaledes, at der opnaas en ensartet Behandling af samtlige Ansøgninger Landet over. Der kan nemlig ikke være Tvivl om, at den Maade, hvorpaa Ansøgningerne behandles i de forskellige Amter, er ret forskellig, og medens tidligere det Beløb, der var stillet til Raadighed — det var indtil Revisionen i 1920 — kun 5 Millioner —, var fuldt tilstrækkeligt overfor de Begæringer, der fremkom, saa er Forholdet jo nu ændret i den Retning, at de 12 Mill. Kr., der i de senere Aar har været stillet til Raadighed, har vist sig at være utilstrækkelige. Og naar Laanebevillingen ikke er fuldt tilstrækkelig til at imødekomme de Krav, der fremsættes, vil ærede Medlemmer forstaa, at saa er det af den største Betydning, at den Opgørelse over Antallet af kvalificerede Ansøgninger, der fremkommer fra hvert Amt, er udarbejdet efter ensartede Regler, thi ellers vil vi komme til det Resultat, at den Amtskommission, der tager alt med, Rub og Stub, ukritisk, uden nærmere Prøvelse, den opnaar et stort Antal kvalificerede Ansøgninger, medens den, der samvittighedsfuldt gennemgaar hvert enkelt Tilfælde og skyder ud dem, som den ikke anser for værdige til Laanebevillingen, kommer med et ringe Antal. Og saa belønner vi altsaa ifølge de gældende Regler den Amtskommission, der har gjort et samvittighedsfuldt Arbejde, ved at give den en forholdsvis ringe Del af Bevillingen, medens en Amtskommission, der foreløbig i første Omgang har taget alt med, faar en uforholdsmæssig stor Del af Bevillingen. Ved en saadan Fremgangsmaade opfordrer man Amtskommissionerne til at se gennem Fingre med de enkeltes Kvalifikationer. Jeg siger ikke, at Amtskommissionerne i stor Udstrækning gør det, jeg ønsker ikke her i nogen Maade at rette Kritik mod Amtskommissionernes Arbejde, men jeg siger, at selve det System, der følges, frister i den Retning, opfordrer dertil, for at der kan komme saa mange Penge til det paagældende Amt som muligt.

Ærede Medlemmer vil sikkert være

enige med mig i, at alene heri er der noget uheldigt, som bør rettes. Medens den uensartede Behandling af Ansøgningerne ikke tidligere, saa længe Laanebevillingen var fuldt tilstrækkelig, har været et Spørgsmaal af særlig stor Betydning, saa maa jeg nu, efter at det har vist sig i de senere Aar, at der stadig er Krav om større Beløb end dem, der kan stilles til Raadighed, anse det for i højere Grad paakrævet, at der tilvejebringes en mere ensartet, ligelig Behandling af samtlige Ansøgninger hele Landet over. Dette søges opnaaet derigennem, at der mellem Ministeriet og Amtskommissionerne indsættes et vejledende Tilsyn, der faar den endelige Afgørelse, for saa vidt der skulde opstaa Meningsforskel, hvad jeg dog vil antage kun vil forekomme meget sjældent. Det Mellemlid, der her ønskes indskudt, betyder imidlertid ikke, at vi fra Landbrugsministeriets Side bringer i Forslag, at der oprettes en ny Institution; vi har ment, at Statens Jordlovsudvalg — der jo paa Ministeriets Vegne administrerer Jordloven af 4. Oktober 1919, og som i denne Virksomhed kommer i Berøring med saa at sige samtlige Amtskommissioner her i Landet, saavel hvad angaar Udstykningen af offentlig Jord som ogsaa med Hensyn til Indkøb for Statens Regning i forskellige Dele af Landet —, vi har ment det rigtigt, at dette Jordlovsudvalg samtidig ogsaa paatog sig dette vejledende Tilsyn og fik den endelige Afgørelse ved Udarbejdelsen af Lister over, hvilke Ansøgere der maatte anses for kvalificerede. Og Forslaget her gaar da ud paa, at denne større Ensartethed i Behandlingen af disse Andragender opnaas derigennem, at Amtskommissionerne skal være pligtige til ikke blot selv at udarbejde en Fortegnelse over, hvilke Ansøgninger de anser for kvalificerede, men ogsaa til at indsende til Statens Jordlovsudvalg saadanne Oplysninger, som Udvalget maatte finde paakrævet.

Jeg antager ikke, at det Samarbejde, som her vil blive paabegyndt mellem Statens Jordlovsudvalg og de stedlige Amtskommissioner, vil blive et Arbejde, der vil komme til at foregaa paa Papiret. Jordlovsudvalgets Arbejde har netop vist sig at være et Arbejde, der foregaaar ude paa Aastedet, om jeg saa maa sige, og takket være den Omstændighed, at Jordlovsudvalgets Medlemmer har deres Hjemstavn i forskellige Egne af Landet, vil Medlemmerne kunne bistaa Amtskommissionerne hver paa sin Egn. Jeg tror derfor, at der